

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА

вул. М. Грушевського, 8, м. Тернопіль, 46021, тел. (0352) 43-11-16, тел./факс 52-21-05
E-mail: ovm@reg-adm.gov.te.ua Web: www.te-rada.org Код ЄДРПОУ 24630220

23.11.2021 № 02-1763 на № _____ від _____

Обласні ради України
(за списком)

Місцеві ради Тернопільської області
(за списком)

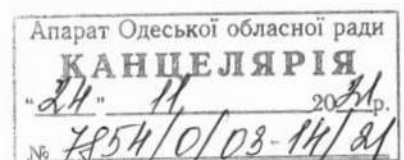
Про розгляд рішення

Надсилаємо для розгляду, підтримки та прийняття відповідних власних рішень, рішення Тернопільської обласної ради від 10 листопада 2021 року № 307 «Про звернення депутатів Тернопільської обласної ради до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та обласних рад України щодо здійснення невідкладних заходів із забезпечення фінансової спроможності районних рад» (копія додається з матеріалами на 3 арк. в 1 прим.).

Голова Тернопільської
обласної ради

М.Й.ГОЛОВКО

Кузьма 25-87-74

**ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
СЬОМЕ СКЛИКАННЯ
ДРУГА СЕСІЯ
РІШЕННЯ**

від 10 листопада 2021 року № 307
м. Тернопіль

**Про звернення депутатів Тернопільської
обласної ради до Верховної Ради України,
Кабінету Міністрів України та обласних рад
України щодо здійснення невідкладних заходів
із забезпечення фінансової спроможності районних рад**

Враховуючи рекомендації постійної комісії Тернопільської обласної ради з питань законності, запобігання корупції, регламенту, депутатської діяльності та здійснення демократичного цивільного контролю за сектором безпеки, оборони і правоохоронними органами, беручи до уваги рішення Херсонської обласної ради від 19 серпня 2021 року № 309 «Про звернення депутатів Херсонської обласної ради VIII скликання до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та обласних рад щодо здійснення невідкладних заходів із забезпечення фінансової спроможності районних рад», керуючись частиною другою статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Тернопільська обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Прийняти звернення депутатів Тернопільської обласної ради до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та обласних рад України щодо здійснення невідкладних заходів із забезпечення фінансової спроможності районних рад (додається).

2. Це рішення та звернення надіслати до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України для розгляду і вирішення порушеного питання, а також оприлюднити на офіційному веб - сайті Тернопільської обласної ради.

3. Це рішення та звернення надіслати обласним радам України і місцевим радам Тернопільської області з метою їх підтримки та прийняття відповідних власних рішень.

4. Контроль за виконанням рішення доручити постійній комісії Тернопільської обласної ради з питань законності, запобігання корупції, регламенту, депутатської діяльності та здійснення демократичного цивільного контролю за сектором безпеки, оборони і правоохоронними органами.

**Голова Тернопільської
обласної ради**

М.Й.ГОЛОВКО

ЗВЕРНЕННЯ

**депутатів Тернопільської обласної ради до Верховної Ради України,
Кабінету Міністрів України та обласних рад України щодо
здійснення невідкладних заходів із забезпечення фінансової
спроможності районних рад**

Ми, депутати Тернопільської обласної ради, стурбовані критичною ситуацією, що склалася із забезпеченням фінансової спроможності районних рад.

Недостатність обсягу коштів для фінансування діяльності районних рад за рахунок джерел доходів, визначених Бюджетним кодексом України, унеможливує здійснення районними радами повноважень, що регламентовані чинним законодавством України.

Бюджетним кодексом України в частині затвердження нового складу доходів районних бюджетів визначено, що основним бюджетоутворюючим податком для наповнення бюджету є надходження від орендної плати за користування майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності, засновником яких є районні ради.

У Законі України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» передбачено, що горизонтальне вирівнювання здійснюватиметься відносно 1438 бюджетів територіальних громад та 24 обласних бюджетів. Районні бюджети виключені з системи горизонтального вирівнювання, тому для них не передбачено субвенцію. Таким чином, базовий рівень формують сільські, селищні та міські бюджети. Формування районних бюджетів у 2021 році здійснюється за рахунок власних доходів, надходжень від управління комунальною власністю, а саме: орендної плати, податку на прибуток комунальних підприємств, частини чистого прибутку та адміністративних зборів. Фінансування утримання районних рад, оплати праці їх працівників здійснюється з районного бюджету. Окрім того, потрібно фінансувати утримання частини майна, яке було надано в оренду державним структурам.

На сьогодні районні ради функціонують в основному за рахунок фінансового резерву залишків коштів, що утворилися на 01 січня 2021 року, які не є постійним джерелом доходів, а норми законодавства щодо формування їхньої ресурсної бази аж ніяк не відповідають принципам бюджетної системи України в частині обґрунтованості, справедливості і неупередженості розподілу суспільного багатства між громадянами і територіальними громадами.

Не варто забувати й про норми Європейської хартії місцевого самоврядування, ратифікованої Україною 15 липня 1997 року.

Органи місцевого самоврядування мають право в рамках національної економічної політики на власні адекватні фінансові ресурси, якими вони можуть вільно розпоряджатися в межах своїх повноважень.

Обсяг фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування повинен відповідати повноваженням, передбаченим Конституцією України або законами України.

Захист більш слабких у фінансовому відношенні органів місцевого самоврядування передбачає запровадження процедур бюджетного

вирівнювання або аналогічних заходів з метою подолання наслідків нерівного розподілу потенційних джерел фінансування і фінансового тягара, який вони повинні нести.

Такі домовленості держав - членів Ради Європи, прийняті Україною, знайшли відображення і в Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» - держава фінансово підтримує місцеве самоврядування. Вона гарантує органам місцевого самоврядування доходну базу, достатню для забезпечення населення послугами на рівні мінімальних соціальних потреб.

Враховуючи зазначене, ми депутати Тернопільської обласної ради, просимо Верховну Раду України та Кабінет Міністрів України вжити заходів у межах компетенції щодо невідкладного врегулювання порушеного питання, зокрема:

- розробити та подати на розгляд Верховної Ради України зміни до Бюджетного кодексу України щодо передбачення реальних доходних джерел наповнення бюджетів районних рад та/або додаткової дотації з державного бюджету для забезпечення функціонування органів місцевого самоврядування субрегіонального рівня, з метою збалансування районних бюджетів включити їх в систему горизонтального вирівнювання;

- вжити невідкладних заходів щодо надання субвенції (додаткової дотації) на виплату заробітної плати (заборгованостей із заробітної плати) працівникам виконавчих апаратів районних рад та заборгованостей працівникам ліквідованих районних рад, на утримання приміщень, що використовуються для роботи районних рад, та виплати заборгованості з їх утримання, а також на компенсацію витрат на розрахунок з вивільненими працівниками ліквідованих районних рад та комунальних установ;

- напрацювати зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», чітко визначивши повноваження органів місцевого самоврядування субрегіонального рівня, та внести відповідний законопроект на розгляд Верховної Ради України;

- внести до порядку денного чергового пленарного засідання Верховної Ради України запропоновані Кабінетом Міністрів України законопроекти з порушених питань та ухвалити відповідні рішення.

Враховуючи те, що питання має загальнодержавний характер і такі проблеми існують у кожній області, звертаємося до депутатів усіх обласних рад України і місцевих рад Тернопільської області з проханням підтримати звернення Тернопільської обласної ради.

**Прийнято на п'ятому пленарному
засіданні другої сесії Тернопільської
обласної ради сьомого скликання
10 листопада 2021 року
м. Тернопіль**

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ ОБЛАСНОЇ РАДИ З ПИТАНЬ
БЮДЖЕТУ, ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

пр. Шевченка, 4, м. Одеса, 65032

Тел. 718-94-75, e-mail: tbila83@gmail.com

від 22 грудня 2021 року № 58 -1ПК

Голові Одеської обласної
Ради
Григорію ДІДЕНКУ

Шановний пане Григорію!

На розгляді постійної комісії знаходиться Ваше доручення від 24 листопада 2021 року № 7854/0/03-14/21 стосовно рішення Тернопільської обласної ради від 10 листопада 2021 року № 307 «Про звернення депутатів Тернопільської обласної ради до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та обласних рад України щодо здійснення невідкладних заходів із забезпечення фінансової спроможності районних рад».

Постійна комісія листом від 30 листопада 2021 року № 52-1ПК звернулась до Департаменту фінансів облдержадміністрації для отримання пропозиції стосовно доцільності прийняття аналогічного рішення обласною радою.

Департамент фінансів обласної державної адміністрації, посилаючись на норми чинного законодавства, звертає увагу, що в першу чергу районні ради повинні здійснити визначення владних повноважень, яке окреслить їх функціональне навантаження, та відповідно, привести у відповідність витрати районного бюджету (лист додається).

Враховуючи викладене, вважаю за недоцільне розглянути рішення Тернопільської обласної ради від 10 листопада 2021 року № 307 «Про звернення депутатів Тернопільської обласної ради до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та обласних рад України щодо здійснення невідкладних заходів із забезпечення фінансової спроможності районних рад» та приймати відповідне рішення обласної ради.

Додаток на 2 арк. в 1 прим.

З повагою

Голова постійної комісії

Ольга ЮРКО

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ФІНАНСІВ

проспект Шевченка, 4, м. Одеса, 65032, тел./факс: (048) 71-89-460, тел. 71-89-575
E-mail: ogfu@odessa.gov.ua Web: http://gfu.odessa.gov.ua Код ЄДРПОУ 33720875

На № 52-1ПК від 30.11.2021 Пр. № 6021 № 8953/рн.р. - 17/1745 Голові постійної комісії обласної ради
з питань бюджету, фінансово-економічної
політики та банківської діяльності
Ользі ЮРКО

Шановна пані Ольго!

На лист постійної комісії обласної ради з питань бюджету, фінансово-економічної політики та банківської діяльності від 30.11.2021 №52-1ПК щодо забезпечення функціонування районних рад Департамент фінансів Одеської облдержадміністрації, в межах компетенції, інформує.

17 вересня 2020 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» з метою розмежування дохідних та видаткових повноважень органів місцевого самоврядування (№ 907-IX). Розмежовано склад доходів окремо для сільських, селищних, міських бюджетів (ст. 64) та районних бюджетів (ст. 64¹).

Щодо видатків, які закріплені за районним бюджетом, статті не передбачено. Видатки районних бюджетів виключені зі статті 89 Кодексу і передбачається, що здійснюються вони відповідно до статті 91 «Видатки місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів».

Також, в рамках реформи децентралізації влади та місцевого самоврядування не визначені й повноваження районних рад. При цьому вже очевидна невідповідність значного обсягу видатків райбюджетів саме на утримання районних рад і затверджених в районних бюджетах, відповідно до Бюджетного кодексу України, мізерних доходів. У поточному році районні ради функціонують за рахунок залишків коштів ліквідованих районів (доходи 7 райбюджетів області становлять 1,2 млн.грн., розподілені залишки коштів - 83,9 млн.грн.).

У наступному бюджетному році первинно питання подальшого функціонування районних рад залишається не врегульованим на державному рівні.

По-перше, потребує доопрацювання по суті Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та його узгодження з проведеною децентралізацією влади і реформою місцевого самоврядування в частині з'ясування та визначення, які саме є спільні потреби територіальних громад району, на задоволення яких спрямована власне діяльність районних рад, і які не задовольняються сільськими, селищними, міськими радами.

По-друге, необхідно чітко визначення видаткових повноважень районних рад і, відповідно, внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо визначення доходів та видатків районних бюджетів, забезпечуючи при цьому відповідність повноважень на здійснення витрат районного бюджету обсягу надходжень відповідного бюджету.

Ще одне проблемне питання, яке необхідно врегулювати – необґрунтовано розгалужена структура та завищена штатна чисельність апаратів районних рад, що потребує чіткого визначення з метою оптимізації фінансового ресурсу на їх утримання.

Відповідно до ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключно на пленарних засіданнях районної ради вирішуються питання затвердження витрат на утримання ради та її виконавчого органу, структури та чисельності виконавчого апарату, встановленої відповідно до типових штатів, затверджених Кабінетом Міністрів України.

При цьому це положення визнано такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008р. N 10-рп/2008).

Згідно з Європейською хартією місцевого самоврядування (ратифіковано Законом № 452/97-ВР від 15.07.97) без шкоди для більш загальних законодавчих положень органи місцевого самоврядування повинні мати можливість визначати власні внутрішні адміністративні структури з урахуванням місцевих потреб і необхідності забезпечення ефективного управління.

На 01.12.2021 загальна штатна чисельність працівників районних рад Одеської області становить 151,5 одиниць, фактична – 123,5 одиниці (завантаженість штатів – 81,5%, кількість вакантних посад – 28).

Найменша штатна чисельність працівників апарату в районній раді - 13 од., найбільша – 33 од., середній показник по області – 21,6 од., тобто навіть більше аналогічного середнього показника по Україні. За розрахунками Мінрегіону, апарат райради міг би становити до 8 осіб (наразі середній показник по Україні - 19,3 особи).

Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування» затверджено перелік та категорії посад в органах місцевого самоврядування (ст.14) та визначено, що умови оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування визначаються Кабінетом Міністрів України (ст.21). Постановою Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» визначена схема посадових окладів керівних працівників і спеціалістів апарату районних рад (дод. 49) та схема посадових окладів службовців апарату (секретаріату) органів місцевого самоврядування (дод. 55) з переліком та найменуванням посад.

Обрахований обсяг видатків загального фонду районних бюджетів на утримання районних рад області у 2022 році, при існуючій структурі та штатах, становитиме орієнтовно 51,5 млн грн, в т.ч. на оплату праці з нарахуваннями – 44,9 млн грн (87% загального обсягу).

Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» передбачена субвенція на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень в загальній сумі 154,5 млн грн, в т.ч. Одеській області – 9,1 млн грн (по 1,3 млн грн кожній).

З огляду на зазначене, в першу чергу вважаємо за необхідне районним радам здійснити чітке визначення владних повноважень, яке окреслить обсяг їх функціонального навантаження, і з урахуванням цього привести у відповідність здійснення витрат районного бюджету для забезпечення своєї діяльності обсягу надходжень відповідного бюджету.

З повагою

Директор

Марина ЗІНЧЕНКО